

Vastaus valtuustoaloitteeseen Luontopäiväkoti Rovaniemelle

Valtuustoaloitteen tekijät ehdottavat selvitystä luontopäiväkotikokeilun mahdollisuudesta Rovaniemellä niin, että kokeilu perustuu siihen osallistuvien perheiden vapaaehtoisuuteen olemassa olevan päiväkodin läheisyydessä. Valtuustoaloitteessa kuvataan hyvin luonnossa olemisen positiivisia vaikutuksia lasten fyysiseen terveyteen ja mielenterveyteen. Tutkimusten mukaan luonnossa oleminen voi myös edistää ympäristötietoisuuden käyttäytymisen kehittymistä, sillä luonnossa aikaa viettävä lapsi oppii arvostamaan ja kunnioittamaan luontoa.

Rovaniemellä on toteutettu luontopäiväkoti-idea **Poropolun päiväkodin Tokka-ryhmässä** elokuusta 2022 alkaen. Ryhmässä on 5-6-vuotiaita lapsia yhteensä maksimissaan 14. Ryhmässä työskentelee opettaja ja lastenhoitaja. Lapset valikoituvat ryhmään päiväkodin omista lapsiryhmistä vanhempien toiveisiin perustuen.

Ryhmän arvoperustana on luontokasvatus, jossa korostetaan luonnon ja luontosuhteen merkitystä. Lisäksi luontopedagogiikan mukaisesti luontoa hyödynnetään laajasti oppimis- ja kasvuympäristönä. Luonto tarjoaa oppimisympäristönä keskittymistä tukevan, rauhallisen ja rikkaan oppimisympäristön. Ryhmä hyödyntää lähes päivittäin lähiluontoa toiminnassaan: Ounasvaaran metsiä, Katajarantaa, Salmijärven aluetta, Lähteentien metsäaluetta, Rommelin urheilukenttää sekä kaupungin muuta ympäristöä.

Luontoon suunnitellaan viikoittain yhteisiä leikkejä tukemaan yhteistoimintaa ryhmässä ja toiminnallista opetusta unohtamatta välillä kynätehtäviä, satuhetkiä (istuinalustat, telta tai laavu mukaan), luontokasvatusta, musiikkia, taidekasvatusta ja tunteita sekä paljon muuta. Luonnossa lapsi oppii itsestä huolehtimisen arjen taitoja päivittäin, sillä jokainen kantaa oman repun sinne ja huolehtii siitä. Roskia kerätään ja luonnosta huolehditaan monin eri tavoin.

Luontoon lähdetään aamulla klo 9, aamupalalla tehdään leivät mukaan retkelle, jotka syödään siellä n klo 10:30. Retkeltä palataan päiväkodille syömään klo 12. Ruokailun jälkeen on pieni satuhetki, leikkiä, välipala ja ulos lähdetään takaisin klo 15. Välillä otetaan lounas mukaan luontoon ja silloin päiväkodille palataan klo 13-14 välillä.

Lastenhoitajan kokemus, Tokka-ryhmässä kolmatta vuotta:

“Koen lastenhoitajana että luonto toimintaympäristönä tarjoaa lapsille mahdollisuuden toimia heille luonnollisella tavalla eli liikkuen ja leikkien. Olen myös havainnut että ryhmän yhteishenki on tiivis, lapset leikkivät yhdessä luonnossa ja auttavat toisiaan enemmän kuin päiväkotiympäristössä. Oman kokemukseni mukaan, lapsille kehittyy oman itsensä ja ympäristöstä huolehtimisen taitoja ikätasoonsa nähden paremmin. Myös lasten fyysinen kestävyyskunto ja karkeamotoriset taidot kehittyvät hienosti. Lapset lähtevät aina mielellään luontoon.”

Vanhempien kokemus Tokka-ryhmässä:

Vanhemmat ovat kyselyn mukaan tyytyväisiä siihen että lapset liikkuvat päivittäin ja saavat harjoitella uusia motorisia taitoja kuten puissa kiipeilyä. He ovat kokeneet, että retkeily ja luonto ovat rikastuttaneet lasten mielikuvitusta. Vanhemmat ovat myös tyytyväisiä siihen että lapset tekevät sitä, mitä kuuluu heidän tehdä, eli liikkua ja leikkiä eivätkä älylaitteet ole säännöllisessä päiväkotikäytössä.

Päiväjärjestys on säänkestävä ja näkyvä

Eskarimatikkaa, Siilin piikkien etsiminen

Salmijärvellä veden äärellä

Omakuva metsässä

Laavu pystytetty ja lasten reput kasassa. Laavussa satuhetki.

Juomatauko kivellä ja sitten matka jatkuu

Saarenputaan päiväkodissa on tänä syksynä alkanut ulkoilupainotteinen 3-5-vuotiaiden 21 lapsen ryhmä.

Päiväkodin johtaja:

“Ryhmässä työskentelee 2 opettajaa ja 1 lastenhoitaja. Kaksi kertaa viikossa he ovat ulkoilemassa/metsässä koko ryhmänä ja kolmantena päivänä siten, että 2 pienryhmää (pienryhmä = 7 lasta/1 aikuinen) metsässä ja yksi pienryhmä sisäpuuhissa. Tavoitteena ja visiona on se, että kaikki mitä voidaan toteuttaa sisätiloissa, tehdään vähintään yhtä hyvin ulkona. Projekti on vasta aluillaan ja on mielenkiintoista nähdä mitä tästä kehkeytyy. Vanhemmat ovat olleet innoissaan ulkotoiminnasta.”

Häkinvaaran päiväkotia rakennetaan paraikaa ja sen on määrä valmistua elokuussa 2025.

Päiväkodin johtaja:

“Päiväkodin kantavana toimintana on luonto ja sen hyödyntäminen lasten jokapäiväisessä toiminnassa. Jokainen ryhmä tulee retkeilemään vähintään kerran viikossa säällä kuin säällä. Varusteet lapsille hankitaan myös luonnossa liikkumista ajatellen: retkitermos, retkipatjat, retkirepuissa valmiina luonto aiheisia yhteisleikkejä/loruja/lauluja. Ympäristökasvatus ja luonnon kunnioitus on tärkeässä osassa päiväkodissa. Vanhemmat otetaan mukaan yhteisiin ulkotapahtumiin jo suunnitteluvaiheessa.”

Näiden jo olemassa olevien kokeilujen tuloksia esitellään päiväkodeille kevään 2025 aikana. Luontoryhmien lisäämistä muihinkin päiväkoteihin ja toiminnan kehittämistä edelleen tullaan mahdollistamaan kaudesta 2025-2026 alkaen.